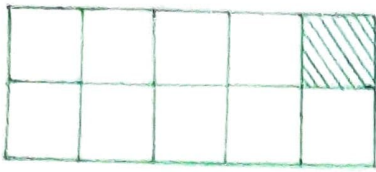

(11) දිශම

හරය දහයේ බලයක් වන සහය ආශයක් දශම ආශයක් ලෙස ලිවීම.

එකකයක් සමාන කොටස් 10 කට බෙදා
ලබාගත් එක් කොටසක් $\frac{1}{10}$ ක් වේ.

එය දශම සංඛ්‍යාවක් ලෙස 0.1 ලියනු ලැබේ.
ඛණ්ඩ දශම එක ලෙස එය හිසවනු ලැබේ.

$$\text{එනම් } \frac{1}{10} = 0.1$$

$$\frac{1}{100} = 0.01$$

$$\frac{1}{1000} = 0.001$$

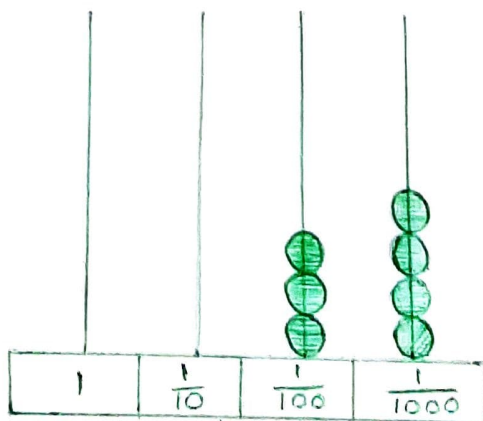
$\frac{5}{10}$ යනු $\frac{1}{10}$ වී 5 කි. එය 0.5 ලෙස ලියනු ලැබේ.

$\frac{25}{100}$ යනු $\frac{1}{100}$ වී 25 කි. එය 0.25 ලෙස ලියනු ලැබේ.

$\frac{9}{1000}$ යනු $\frac{1}{1000}$ වී 9 කි. එය 0.009 ලෙස ලියනු ලැබේ.

0.034 කියනු ලබන්නේ ඛණ්ඩ දශම ඛණ්ඩ තුනක් හතර් යනුවෙනි.

0.034 ගණක රාමුවකින් නිදැසරාස කරමු.

11.1 අන්‍යයන් මාලාවට පිළිතුරු ලියන්න.

හරය දහයේ බලයක් ගොවන කාර්‍ය ආගයක් දශමයක් ලෙස ලිවීම.

* දී ඇති ආගයේ හරය 10, 100 හෝ 1000 වන විටදී කුලය ආගයක් ලෙස ලියන්න.

* එම ආගය දශම අංකයාවක් ලෙස ලියන්න.

$$\frac{1}{2} = \frac{1 \times 5}{2 \times 5} = \frac{5}{10} = \underline{\underline{0.5}}$$

$$\frac{2}{4} = \frac{2 \times 25}{4 \times 25} = \frac{50}{100} = 0.50 = \underline{\underline{0.5}}$$

(දශම කිසියම් ප්‍රස් ලියා ඇති අග ඉලක්කම වන බිංදුවෙහි වටිනාකමක් ගොවෙහි බැරෑරුම් $0.50 = 0.5$ වේ)

$$\frac{3}{5} = \frac{3 \times 2}{5 \times 2} = \frac{6}{10} = \underline{\underline{0.6}}$$

$$\frac{2}{8} = \frac{2 \times 125}{8 \times 125} = \frac{250}{1000} = 0.250 = \underline{\underline{0.25}}$$

මිශ්‍ර අංකයාවක් දශම අංකයාවක් ලෙස ලිවීම.

$$\begin{aligned} \textcircled{1} \quad 8\frac{3}{50} &= 8 + \frac{3}{50} \\ &= 8 + \frac{3 \times 2}{50 \times 2} \\ &= 8 + \frac{6}{100} \\ &= 8 + 0.06 \\ &= \underline{\underline{8.06}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \textcircled{2} \quad 12\frac{8}{25} &= 12 + \frac{8}{25} \\ &= 12 + \frac{8 \times 4}{25 \times 4} \\ &= 12 + \frac{32}{100} \\ &= 12 + 0.32 \\ &= \underline{\underline{12.32}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \textcircled{3} \quad 5\frac{6}{40} &= 5 + \frac{6}{40} \\ &= 5 + \frac{6 \times 25}{40 \times 25} \\ &= 5 + \frac{150}{1000} \\ &= 5 + 0.150 \\ &= 5.150 \\ &= \underline{\underline{5.15}} \end{aligned}$$

විභව භාගයක් දශම සංඛ්‍යාවක් ලෙස ලිවීම.

I ක්‍රමය

$$\begin{aligned} & \frac{10}{8} \\ &= 1\frac{2}{8} \\ &= 1 + \frac{2 \times 125}{8 \times 125} \\ &= 1 + \frac{250}{1000} \\ &= 1 + 0.250 \\ &= 1.250 \\ &= \underline{\underline{1.25}} \end{aligned}$$

II ක්‍රමය.

$$\begin{aligned} & \frac{10}{8} \\ &= \frac{10 \times 125}{8 \times 125} \\ &= \frac{1250}{1000} \\ &= 1.250 \\ &= \underline{\underline{1.25}} \end{aligned}$$

11.2 ඡායාසය තර්ක.

දශම සංඛ්‍යාවක් භාගයක් ලෙස ලිවීම.

① 0.8

$$\begin{aligned} &= \frac{8}{10} \\ &= \frac{8 \div 2}{10 \div 2} \\ &= \underline{\underline{\frac{4}{5}}} \end{aligned}$$

② 0.425

$$\begin{aligned} &= \frac{425}{1000} \\ &= \frac{425 \div 25}{1000 \div 25} \\ &= \underline{\underline{\frac{17}{40}}} \end{aligned}$$

③ 2.05

$$\begin{aligned} &= 2 + 0.05 \\ &= 2 + \frac{5}{100} \\ &= 2 + \frac{5 \div 5}{100 \div 5} \\ &= 2 + \frac{1}{20} \\ &= \underline{\underline{2\frac{1}{20}}} \end{aligned}$$

11.3 ඡායාසය තර්ක.